

Beschikbaarheid over data van 1.200 referentiebedrijven

Vruchtbaarheid nieuw speerpunt Semex

Na de introductie van het tochtdetectiesysteem Heatime introduceert fokkerijorganisatie Semex een nieuw 'non-genetic' product, AI24, een managementprogramma om de vruchtbaarheid en de levensproductie mee te monitoren. „Onze doelstelling is veehouders bewust met vruchtbaarheid bezig te laten zijn”, verklaart Harry Schuiling.

Het managementteam van Semex wordt gevormd door Harry Schuiling (l) en Jurjen Boerrigter (r).

AI24 heet de nieuwste loot aan de boom van importorganisatie Semex. De distributeur van voornamelijk Canadees Holstein-sperma vermarktte eerder al het van oorsprong Israëliëse tochtdetectiesysteem Heatime. „De vermarkting van Heatime luidde voor ons een nieuw tijdperk in“, aldus Harry Schuiling.

Core business

„We willen breder zijn dan puur stiergericht“, zegt Jurjen Boerrigter, die samen met Schuiling het managementteam van Semex Holland vormt. Schuiling was van begin af aan actief voor de organisatie, sinds eigenaar Henk Bles het importeurschap per 1 januari 1997 op zich nam. „In de eerste jaren van de organisatie richtten we ons puur op de spermaverkoop in combinatie met paringsadvies en dat blijft ook onze core business“, benadrukt Schuiling. „Maar vijf jaar na de introductie van Heatime in Nederland introduceren wij een volledige reproductie gerelateerde service.“

Bij de totstandkoming van AI24 – een managementprogramma om de vruchtbaarheid mee te monitoren – ging de in Leeuwarden gevestigde organisatie niet over één nacht ijs. „Enkele jaren geleden hebben we een pilot opgezet met dierenartsenpraktijk It Griene Hert uit Wommels (FR) en met Van Stad tot Wad dierenartsen uit Loppersum (GR). Daarın hebben we gekeken naar waar veehouders behoefte aan hadden en wat onze rol zou moeten zijn. Wij zijn per slot van rekening geen reproductiespecialisten“, aldus Schuiling.

Rekenprogramma

„Het bleek dat als wij iets wilden, dat het dan het beste door middel van een monitoringssysteem kon. Bij geconstateerde verbeterpunten hebben wij een coach beschikbaar en als er meer specialistische kennis nodig blijkt, hebben we graag dat ook de voerspecialist of de dierenarts aanschuift“, stelt Schuiling. De mannen blijken niet van plan zelf specialisten aan te trekken. „We willen niet aan de relatie tussen de boer en zijn huidige voerspecialist of dierenarts komen. We kunnen beter met elkaar optrekken dan elkaar concurreren.“

Via de dierenartsenpraktijk van Wommels kwam Boerrigter in contact met melkveehouder en (voormalig Accon-AVM-) accountant Andries-Jan de Boer. „Dat paste ons heel goed. Het fundament lag er, je bent en blijft leverancier van genetica en het nieuwe programma is in lijn met genetica. Via het tochtdetectiesysteem gingen we naar monitoring en dat wilden we ook in euro's

uitdrukken“, aldus Schuiling. Semex liet Accon-AVM een exclusief rekenprogramma ontwikkelen om daarmee te kijken naar het verborgen rendement op melkveebedrijven.

Trend

Essentieel bij de totstandkoming van AI24 was de beschikbaarheid van data. „Een spermaleverende organisatie heeft die normaal gesproken niet“, stelt Schuiling. Zijn organisatie zocht echter contact met Uniform-Agri en heeft daardoor inmiddels een omvangrijke database van 1.200 melkveebedrijven kunnen creëren, overigens niet allemaal Semex-klanten. „De gegevens komen voort uit verschillende managementsystemen en worden omgezet naar één uniforme output.“

Een AI24-rapportage bestaat uit drie onderdelen. Het eerste onderdeel is een vruchtbaarheidsanalyse bij de melkkoeien. Daarbij wordt het bedrijfsgemiddelde voor elk kenmerk (bijvoorbeeld het gemiddelde aantal dagen tot de eerste inseminatie) vergeleken met alle bedrijven in de database en met de 10 procent beste bedrijven uit de database voor dat kenmerk. Het bedrijfsgemiddelde per kenmerk wordt stevast berekend per volledig jaar, maar verschuift per kwartaal. Dus per oktober aanstaande worden de gegevens van het derde kwartaal van 2013 meegenomen en tellen de gegevens van het derde kwartaal van 2012 niet langer mee. De meetperiode wordt dan 1 oktober 2012 tot 30 september 2013 (in plaats van 1 juli 2012 tot 30 juni 2013). Zo ontstaat er een rollend jaargemiddelde op basis van kwartalen en wordt er een trend waarneembaar.

Amerikaanse kengetallen

De trend blijkt ook uit een grafische weergave, waarin de laatste vier waarnemingen staan weergegeven, evenals het groepsgemiddelde en de 10 procent beste bedrijven. Veehouders kunnen daarnaast streefwaarden instellen. Behalve voor de melkkoeien worden de vruchtbaarheidsresultaten voor het jongvee gepresenteerd. Ook berekent het programma een bedrijfsvruchtbaarheidsresultaat op basis van de Amerikaanse kengetallen insemination rate, conception rate en pregnancy rate. De insemination rate is het percentage tochtigheden dat tot een inseminatie leidt. In het programma wordt gerekend met een vrijwillige wachtperiode van 60 dagen, waarna elke 21 dagen als tocht telt, of dit nu gezien wordt of niet. De conception rate is het aantal inseminaties dat tot een dracht leidt en de pregnancy rate is het aantal tochtigheden dat tot een dracht leidt.

„De Amerikaanse kengetallen zijn internationaal dé instrumenten“, stelt Boerrigter. „Het voordeel is dat er bij de Amerikaanse kengetallen minder vervuiling in de data zit en dat ze rekenen met kortere periodes. In tegenstelling tot de Nederlandse kengetallen geeft het de actuele stand van

zaken. Als je een koe na veel inseminaties eindelijk drachtig hebt, wordt het kengetal tussenkalftijd juist slechter, omdat die koe pas dan meetelt.“

Effectieve levensproductie

Naast de vruchtbaarheidsanalyses behelst AI24 ook een duurzaamheidsanalyse, het tweede onderdeel. Een opvallend kengetal daarbij is de levensproductie-effectiviteit, oftewel de gerealiseerde productie per levensdag (totale levensproductie bij afvoer/aantal levensdagen). Volgens Schuiling en Boerrigter een belangrijk kengetal met het oog op de bedrijfseconomie. Net als bij de vruchtbaarheid worden de duurzaamheidsanalyses als rollend gemiddelde weergegeven.

Het derde en laatste onderdeel van de rapportage wordt gevormd door een 'vruchtbaarheidsbeslisboom', waarin zwakke schakels (kengetallen) zijn gemarkeerd. „Het gaat er om dat veehouders bewust met vruchtbaarheid bezig zijn“, stelt Schuiling. „Een acceptabele tussenkalftijd kun je relateren aan het productieniveau“, wijst Boerrigter op de mogelijkheid streefwaarden in te stellen. „De 1.200 referentiebedrijven zouden we bijvoorbeeld in groepen kunnen indelen, om zo een betere vergelijking te maken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan productieniveaugroepen of aan een robot- en een melkstalgroep.“

Schreeuw uit markt

Met de nieuwe tool denkt Semex aan te sluiten bij 'een schreeuw uit de markt'. Schuiling: „De bedrijfsvruchtbaarheid staat toch onder druk door diverse omstandigheden, zoals bijvoorbeeld bedrijfsgroei. Aan de hand van verbeterpunten in een gesprek willen wij daarmee aan de slag. Maar de veehouder moet het wel onderkennen, wij willen de veehouder geen probleem opleggen.“ Semex-klanten die voldoende sperma afnemen, krijgen AI24 als service. Andere belangstellenden kunnen eenmalig kosteloos een rapportage ontvangen, waarna Semex daar via een persoonlijk gesprek een vervolg aan wil geven. Het verkoopteam is inmiddels getraind in AI24 en de vertegenwoordiger is dan ook in eerste instantie de gesprekspartner. Mocht uit een gesprek naar voren komen dat er een coach nodig is, dan contacteert de vertegenwoordiger de coach die in overleg met de veehouder al dan niet de specialist erbij haalt. „De rol van de coach is bijvoorbeeld het aantal witvuilers terug te brengen“, stelt Boerrigter. Opvallend is dat de nieuwste loot aan de Semex-boom de oorspronkelijke doelstelling, sperma verkopen, onherroepelijk tegenwerkt. Schuiling: „Als de vruchtbaarheid verbetert, kunnen wij inderdaad minder doses sperma afzetten. Maar wij willen dan ook niet alleen een product bieden, maar ook de oplossing van een eventueel vruchtbaarheidsprobleem. Wij willen samen werken met de veehouder aan het verbeteren van de veestapel.“ ■

Rapportage

Een voorbeeld van een volledige AI24-rapportage is te vinden op www.melkvee.nl in het dossier Melkvee Magazine.